

Akademický rok 2021/22

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Šárka Stejskalová

Název práce: ZÁSADY

Slovní hodnocení:

Mladá sochařka Šárka Stejskalová předkládá k posouzení bakalářskou práci nazvanou Zásady. Práce sestává z osmnácti nástěnných reliéfů vyrobených z keramiky.

Ve svém posudku se budu nejprve zabývat východisky práce, tak jak je, po rozhovoru s autorkou chápu. Dále se budu věnovat zvolenému technologickému postupu v kontextu sledovaného tématu. Na závěr bych se vyjádřil k práci jako samostatnému celku.

Šárka bydlí na vesnici kolem dokola obklopené krajinou, kterou uchvátil a kolonizoval zemědělec. Jako sochařka disponuje plastickým vnímáním krajinného celku, je senzitivní k enviromentálním vztahům a má potřebu se k nim vyjádřit. V tomto prostředí vyrostla a je s ním bytostně srostlá. Vnímá jej jako svoje teritorium, zná ho do poslední píďě. Není divu, že sebemenší „úder“ vnímá jako útok do svojí vnitřní integrity. Je si plně vědoma, že nežije v ideálním prostředí a je si vědoma i toho, že není vlastníkem „své“ krajiny. A proto s věcným konstatováním „historika“ propisuje záznamy současného stavu, z něhož se záhy stává minulost, a to nejen ve smyslu střídání ročních dob.

Šárka Stejskalová se tematice krajiny věnuje v delším časovém horizontu. Práce Zásady není jejím prvním příkladem. V jejím portfoliu je v posledních letech patrný odklon od figurálních prací. Určitým spojovníkem mezi figurou, fyzickým vnímáním a prožíváním přírody, může být autorčina akce věnovaná hledání „místa v krajině“, oproštěného od důsledků působení civilizace. Romantickou touhu po nezkrocené, nezničené i neobydlené krajině demonstrovala pobytem v jeskyni. V kamenném prostoru v podzemí našla ideální místo, kde mohla plně vnímat neživou přírodu. Díky svojí senzitivitě si v tichu, temnu a chladu utvořila komplexnější představu o zkoumaném fenoménu. Získané elementární haptické počitky, zrakové i zvukové pak autorka vyjádřila ve své zimní klauzurní práci. Vznikl cyklus reliéfů se zvukovou amplitudou, plasticky integrovanou do stylizovaných hřebenů hor, který se stal základem Šárčina dalšího zkoumání, jejím návratem ke krajině skrze symbol a znak. Zároveň je i návratem k prapůvodnímu plastickému materiálu, k pálené hlíně. Zde bych ocenil, že si sama autorka našla východisko, které dokáže artikulovat osobním senzitivním způsobem s jasnými výtvarnými kvalitami, které je schopna dále rozvíjet.

Cyklus Zásahy je tedy v uvedeném kontextu ucelená řada, s východiskem daným předcházející tvorbou, přímo definovanou elementární myšlenkou tematizace člověka a jeho „životního prostředí“. Šárka si pro interpretaci své koncepce zvolila převod v podobě keramických kachlů, jejichž formální intermediální charakter balancuje mezi sochařstvím a malbou. Autorka pracuje s tézí, kdy proces realizace reliéfů je samostatnou industrializovanou výrobou. Zásah pomocí robotického ramene KUKA vyžaduje nový způsob myšlení v procesu realizace výtvarného díla. Stroj je nutné naprogramovat za účelem pracovního úkonu, který je jasně definovaný a někdy neumožňuje další zásah v průběhu realizace. Výsledek je nutné předpokládat. Autorka spatřuje ve stopě nástroje ovládaného pomocí robota ekvivalent v zásazích do krajiny majících svým charakterem znaky repetivnosti, geometričnosti atd. Jsou to prvky vyznačující se silným kontrastem vůči krajíně člověkem nedotčené. Tento moment asi nejintenzivněji vyznívá v motivech hromady klád nebo stopy traktoru. Děje vyjadřující jasnou destrukci krajiny. Nositelem vizuální informace jsou jednoduché schematické kresby, vyryté do obdélníkové kachle, v mnohém připomínající piktogramy založené na vztahu symbolu a znaku, citlivě doplněné barevným akcentem. Zelená a modrá engoba vyjadřují zemi a nebe, zároveň však vhodně dělí prostor do schématu krajinných plánů, popředí a pozadí. Trojice zemitých anorganických barev, struktura, linie, rytmus, kompozice, to vše jsou malířské prostředky, hliněná platforma, práce s hmotou je zase subtilní podobou senzitivního ženského sochařství, vše je „laděno“ do instalačního celku, který opět nabízí řadu kombinací, kompozic a variant. V tuto chvíli nemohu hodnotit právě tento aspekt, tj. finální podobu instalovaného díla, která může přinést zajímavé interakce a konotace celé práce.

Práci hodnotím jako zdařilou, ukotvenou v souvislostech, jimiž se autorka zabývá. Vzhledem k tomu, že práci hodnotím na základě fotodokumentace, nemůžu se plně vyjádřit k uměleckořemeslnému zpracování zvoleného postupu, avšak zdá se, že byl autorkou respektován.

Otázky k rozpravě:

1. Jak autorka vnímá „industrializaci“ sochařství?

2. V čem vnímá autorka hodnotu použitého materiálu a jeho případná úskalí?

Závěrečné hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace: B

Posudek vypracoval(a): MgA. Ladislav Jezbera

Datum: 31. 5. 2022